

Wraca ustawa o czasie pracy

Minister Infrastruktury 16 grudnia ub.r. skierował do konsultacji publicznych projekt ustawy o czasie pracy maszynistów. Dodajmy, do ponownych konsultacji. Pierwsze odbyły się jesienią 2020 roku.

Organ wnioskujący, czyli resort infrastruktury, uzasadnia potrzebę legislacji w tym obszarze w sposób następujący: cyt. „celem ustawy jest uregulowanie, w odrębnym akcie prawnym, jednolitych norm i wymiaru czasu pracy maszynistów, a także obowiązków pracodawców i podmiotów korzystających z pracy lub usług maszynistów oraz eliminowanie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu kolejowego wynikających z nieprzestrzegania standardów prawa pracy, w szczególności w zakresie czasu pracy maszynistów”.

Cel ogólny sam w sobie klarowny, użyteczny i poprawiający bezpieczeństwo, że tylko przyklasnąć. Nie powinien zasadniczo budzić kontrowersji żadnego z uczestników rynku kolejowego w Polsce. Nic bardziej mylnego. Pierwszy projekt spotkał się z frontalnym atakiem przedstawicieli organizacji zrzeszających prywatnych przewoźników kolejowych,

często z obcym kapitałem. Nie poprzestali na zgłoszeniu swoich uwag w ramach konsultacji, lecz uruchomili kampanię zohydźzania nie tyle poszczególnych zapisów, co podważania samej idei ustawy. Proces legislacyjny udało im się wówczas wyhamować, ale na szczęście nie zahamować.

Dziś, po 2,5 roku, toczka w toczkę ci sami z imienia i nazwiska „dyżurni krytycy” znowu podnoszą lament. Gołym okiem widać komu i dlaczego nie po drodze z eliminowaniem nieprawidłowości wynikających z różnych, w zależności od przewoźnika, standardów w zakresie czasu pracy maszynisty, ani z perspektywą wysokich kar pieniężnych nakładanych przez UTK na firmy naruszające przepisy. Wszak jak mówi przysłowie, w mętnej wodzie ryba bierze.

ZZM w uwadze do projektu ustawy w ramach konsultacji publicznych

zawnioskował o skrócenie zapisanego na 1 stycznia 2027 r. terminu wdrożenia systemu ewidencji czasu pracy maszynistów. ■

pod semaforem

RBF, ZNPK, IGTL, Fundacja ProKolej
– za ordynarną próbę zablokowania ustawy o czasie pracy maszynistów

OPZZ – za przyjęcie ambitnej strategii działania organizacji na rozpoczynającą się kadencję

Papillon
DRUKARNIA OFFSETOWA

www.drukarniapapillon.pl
www.drukarniaopakowan.eu

Kolejne nowatorskie narzędzie

Z początkiem roku wystartowała platforma informacyjna ZZM, będąca swego rodzaju zewnętrznym, związkowym intranetem. Każdy członek organizacji uzyskuje dzięki niej dostęp m.in. do wszystkich informacji związanych z działalnością oraz możliwość komunikacji z koleżankami i kolegami z całego kraju.

Z platformy można korzystać po zalogowaniu się do panela z komputera, tableta, smartfona lub poprzez dedykowaną aplikację. Korzystanie z niej jest proste i intuicyjne, zwłaszcza dla osób które choćby zetknęły się z mediami społecznościowymi. Na pierwszy rzut oka konto przypominające profil i podobne funkcjonalności nasuwają skojarzenia z serwisem Facebook. Charakteryzuje ją jednak inny niezaprzeczalny walor. Platforma jest narzędziem tylko dla nas. To grunt członków ZZM, czyli wyłącznie nasze miejsce spotkań we własnym gronie. Interaktywne medium gdzie wymieniamy się wiarygodnymi, sprawdzonymi informacjami z pierwszej ręki ze wszystkich sfer działalności związku, swobodnie dzielimy spostrzeżeniami i uwagami prowadzącymi do konstruktywnych wniosków, szybko i łatwo nawiązujemy kontakt itp.

Korzystaj ze swojego prawa

Platforma jest urzeczywistnieniem zapisów strategii ZZM nawiązujących do prawa każdego członka związku do pełnej i rzetelnej informacji. Dostęp do niej mają wyłącznie osoby zrzeszone w ZZM. Chętni mogą zgłaszać się do przewodniczących swoich organizacji, gdzie otrzymają pierwsze wskazówki jak zostać użytkownikiem, gdzie zalogować się, pobrać aplikację itp. Przystąpienie od strony technicznej nie zajmuje dużo czasu, a stawianie pierwszych kroków niezorientowanym ułatwi zakładka pn. pomoc techniczna.

Po zalogowaniu użytkownik otrzymuje akces do wiedzy nie tylko z zakresu

działalności swojej organizacji zakładowej, ale także wszystkich struktur krajowych ZZM. Zapewnienie płynnej komunikacji w czasie rzeczywistym w obie strony sprawia, że każda i każdy z osobna uzyskuje możliwość wpływu na realne kształtowanie polityki i strategii ZZM, czy wskazywania obszarów aktywności.

Możliwości interakcji i pól współdziałania może być więcej – na tematy w inny sposób związane z pracą zawodową, podzielanych zainteresowań itp. Tak jak związek zawodowy tworzą ludzie, tak platformę informacyjną ZZM mają wspólnie tworzyć użytkownicy. Na wzór urzędzenia własnego mieszkania czy domu. Producent zaferował pod tym kątem plastyczne narzędzie, które dzięki aktywności każdej i każdego usprawni i umożliwi zmiany na lepsze. Z kilku analizowanych produktów wybrane zostało rozwiązanie skrojone najbardziej pod potrzeby związku zawodowego.

Na miarę czasów

Na bezpośredni i osobisty kontakt twarzą w twarz czy rozmowę nie zawsze pozwalają nam uwarunkowania. Przede wszystkim specyficzny, mobilny charakter profesji, różnego typu sytuacje, czy rozszanie po całym kraju członków ZZM. To oczywiście nie wszystko. Potrzebę wypracowania najlepszego z istniejących modeli komunikacji i zapewnienia szybkiego przepływu informacji wydatnie unaoczniała choćby pandemia koronawirusa Covid-19

Fot. Tung Nguyen, Pixabay

i wprowadzony przez władze reżim dystansu społecznego.

ZZM od dawna znamionuje cecha bycia „w awangardzie”. Nasza organizacja od lat odważnie korzysta z całej palety nowoczesnych narzędzi czy rozwiązań stosowanych np. przez... korporacje. To nie żart, naprawdę inspirację czerpiemy od organizacji uchodzących za najlepiej zarządzane. W 2006 r. jako pierwsi z kolejskich związków zawodowych stworzyliśmy własną niezależną komunikację w sieci teleinformatycznej Plus GSM. Jako jedni z pierwszych uruchomiliśmy związkowy profil informacyjny na Facebooku, czy kanał na YouTube. Członkowie ZZM korzystają ze „związkowych” ubezpieczeń, a od 2016 r. z systemu pomocy prawnej 24/7 po zdarzeniach kolejowych.

Teraz nadeszła pora na dostosowanie sposobu wzajemnej komunikacji do najnowszych stosowanych form, do czasów i realiów w jakich żyjemy. Stawiamy kolejny, duży krok do przodu w budowanie i pielęgnowanie naszych relacji. Robimy to wspólnie. Dołączajcie śmiało!

(raz)

Premia i ciąg dalszy negocjacji w PKP Cargo

Do chwili zamknięcia tego numeru GM nie udało się doprowadzić do porozumienia płacowego w PKP Cargo kończącego spór zbiorowy. Przed świętami kilka central związkowych, w tym ZZM, w liście otwartym zaalarmowało o trudnej sytuacji premiera Mateusza Morawieckiego i trwającym od marca 2022 roku sporze. W styczniu pracownicy spółki otrzymali premię w wysokości 350 zł oraz odbyło się kolejne spotkanie mediacyjne.

W liście do premiera strona związkowa przedstawiła pokrótce genezę obecnej sytuacji narodowego przewoźnika towarowego (brak pół roku zarządu firmy, spadek udziałów w rynku, brak strategii naprawczej etc.), koncentrując się jednakowoż na istocie trwającego sporu oraz konfrontacyjnym sposobie prowadzenia mediacji pod koniec 2022 roku. Cyt. „Zarząd zamiast podejmować się rozwiązania sporu w duchu dialogu wprowadza kłamliwą politykę informacyjną, która zaognia i tak napiętą już sytuację i psuje atmosferę wśród załogi. Nic więc dziwnego, że w obliczu tych działań pracownicy zatrudnieni na kluczowych stanowiskach, w szczególności maszyniści kolejowi, podjęli decyzję o wykonywaniu pracy zgodnie z harmonogramem. Skutki tych działań w postaci dużej ilości nie uruchamianych pociągów w żaden sposób nie skłaniają Zarządu Spółki do przemyśleń i działań mających zażegnać pogłębiający się konflikt. Odnosimy wrażenie, że Zarządowi PKP CARGO S.A. nie zależy na realizacji zleconego przez Pana Premiera zadania przewozu węgla ani na naprawie i przyszłości Spółki”.

Sygnatariusze listu zwrócili się do premiera Morawieckiego o interwencję, a okres przełomu roku obfitował w pisma i oświadczenia, wydawane przez kierownictwo PKP Cargo i liderów związkowych. W przypadku ZZM służyły one prostowaniu kłamstw. Klimat wydawał się na tyle gęstnieć, że nie poprawiła go nawet wypłata jednorazowej styczniowej premii,

która zresztą nie rozwiązywała sprawy.

Termin kolejnych mediacji w ramach sporu zbiorowego został ostatecznie wyznaczony na 18 stycznia. Przed spotkaniem ZZM wraz z innymi związkami skierowały do mediatora Krzysztofa Mamińskiego wnioski o umożliwienie pracownikom możliwości przysłuchiwania się rozmowom – w sposób zdalny. Takiej zgody nie udało się jednak uzyskać. Szkoda, bo zainteresowanie spotkaniem wśród załogi było duże.

Naszą reprezentację tworzyli prezydent Leszek Miętek, wiceprezydent Krzysztof Ciećka, przewodniczący Sektora Przewozów Towarowych Paweł Górzyński oraz mecenas Kajetan Komar Komarowski z kancelarii prawnej Lex Secure. Na mediacjach zarząd przedstawił propozycję wzrostu wynagrodzeń w wysokości 400 zł średnio na zatrudnionego w uposażeniu zasadniczym od 1 stycznia 2023 roku, określając tę podwyżkę w ramach „widełek” minimum 350 zł – maksimum 450 zł oraz analogicznie dla wynagradzanych według wskaźnika 684,68 zł – 898,88 zł. Taka propozycja niosła za sobą kilka zagrożeń. Między innymi takie, że pracownicy zatrudnieni w systemie równoważnego czasu pracy z uwagi na pochodne od wynagrodzenia zasadniczego (nadgodziny, praca w niedziele i święta itd.) dostaliby mniejszą podwyżkę w wynagrodzeniu zasadniczym

ze względu na pochodne. Inne dotyczyły samych kryteriów podziału, bo koniec końców diabeł tkwi w szczegółach.

W odpowiedzi strona związkowa wysuwała inną propozycję – gotowość podpisania porozumienia kończącego spór zbiorowy wprowadzającego podwyżki wynagrodzeń w wysokości 400 zł w uposażeniu zasadniczym od 1 stycznia 2023 r. dla każdego pracownika wynagradzanego według ZUZP i analogicznie dla pracowników wynagradzanych według wskaźnika. Uczyniła to niemal w komplecie. Wyłom zrobili niestety przedstawiciele SKK NSZZ „Solidarność”, którzy odmówili podpisania porozumienia wdrażającego podwyżkę w uposażeniu zasadniczym jednakową dla wszystkich pracowników. Ostatecznie skutkowało to tym, że mediator arbitralnie podjął decyzję o odłożeniu spotkania do 24 stycznia br. ■

(raz)

Fot. G. Moc

Z prac sektorów

W posiedzeniu Sektora Przewozów Towarowych ZZM uczestniczyli 16 stycznia przedstawiciele Federacji Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych.

Posiedzenie prowadził przewodniczący Sektora Paweł Górzyński, a dyskusję otworzyli prezydent ZZM Leszek Miętek i przewodniczący FZZMK Grzegorz Samek. Zaowocowała ona wypracowaniem wspólnego stanowiska obu organizacji ws. realizacji postulatów oraz dalszych

działań statutowych związanych ze sporem zbiorowym na tle płacowym w PKP Cargo.

Ze względu na nabrzmiałą sytuacją oraz chaos informacyjny mający destrukcyjny wpływ na nastroje załogi, związkowcy sformułowali m.in. postu-

lat skierowany do mediatora. Dotyczył umożliwienia zainteresowanym pracownikom uczestniczenia w spotkaniu mediacyjnym 18 stycznia. ■

Przedstawiciel ALE w zarządzie ERA

Komisja Europejska podjęła 6 stycznia w Brukseli decyzję o powołaniu reprezentantów sektora kolejowego do zarządu Europejskiej Agencji Kolejowej. Pierwszy raz w tym gronie znalazł się przedstawiciel Europejskiej Federacji Maszynistów ALE.

Uzyskanie reprezentacji w tak ważnym organie ma dużą wagę. Powołana w 2004 r. Agencja Kolejowa Unii Europejskiej pełni bowiem rolę regulatora rynku kolejowego. Wspiera integrację systemów kolei żelaznej oraz opracowuje wspólne normy techniczne i normy bezpieczeństwa obowiązujące w całej UE.

Interesów maszynistów będzie pilnował tam reprezentant ALE Alejandro Martinez Treceño. Kadencję rozpoczął 9 stycznia. Wywodzi się z hiszpańskiego związku maszynistów SEMAF, podobnie jak prezydent ALE Jesus Garcia Fraile.

Gwoli przypomnienia, funkcję wiceprezydenta federacji europejskich maszynistów ALE pełni prezydent ZZM Leszek Miętek. ■

(raz)

Kongres obrał kierunek

Blisko trzystu delegatek i delegatów wybrało w dniach 15–16.12.2022 r. w Ożarowie Mazowieckim nowego przewodniczącego i wyznaczyło cele OPZZ w kolejnej kadencji. Organizację poprowadzi Piotr Ostrowski.

W X Kongresie OPZZ wzięli udział przedstawiciele siedmiu branż: Górnictwo i Energetyka, Przemysł, Oświata i Nauka, Usługi Publiczne, Budownictwo i Przemysł Drzewny, Transport oraz Handel, Usługi, Kultura i Sztuka, a także zaproszeni goście: m.in. doradca prezydenta RP Łukasz Rzepecki, zastępczyni głównego inspektora pracy Małgorzata Dziemińska, wiceminister zdrowia Piotr Bromber, dyrektor CPS Dialog Iwona Zakrzewska.

Obrady otworzył Andrzej Radzikowski, pełniący do wyborów funkcję przewodniczącego. Podsumował dokonania oraz poruszył sprawy, które towarzyszyły mijającej kadencji. Część oficjalna przewidy-

wała również wręczenie okolicznościowych medali i wyróżnień. Honorowe odznaczenie „Za zasługi dla OPZZ” otrzymał ZYM, a odznaczenie trafiło na wstęgę sztandaru Rady Krajowej, którego poczet stanowią Czesław Azarczyk, Bogdan Nawrocki i Piotr Petrykowski. Medalem Stulecia Odzyskanej

Niepodległości wyróżniono Leszka Miętka, który w OPZZ pełni funkcję przewodniczącego Branży Transport.

Do wyborów na przewodniczącego OPZZ w kolejnej kadencji zgłoszono dwóch kandydatów: Andrzeja Radzikowskiego i Piotra Ostrowskiego, pełniącego

w IX kadencji funkcję wiceprzewodniczącego. Przewagą głosów wygrał Piotr Ostrowski, a pozostałych członków Prezydium wyłoni posiedzenie Rady OPZZ w styczniu.

Nowy lider OPZZ wśród wyzwań wymienił wysoką inflację obniżającą płace realne, ale też negatywnie oddziaływującą na przedsiębiorstwa, spowolnienie gospodarcze, obronę miejsc pracy i poziomu realnego wynagrodzenia, politykę energetyczną Polski oraz bezpieczeństwo państwa i obywateli.

Podczas drugiego dnia obrad, które prowadził Leszek Miętek, uchwalono m.in. zmiany do Statutu dotyczące okresu trwania kadencji (będzie trwała 5 lat). Przyjęty został również Program OPZZ na lata 2022–2027.

■
(PS)

Piotr Ostrowski jest doktorem nauk humanistycznych w zakresie socjologii. W 2001 roku współtworzył OPZZ „Konfederacja Pracy” w warszaw-

skim markecie budowlanych, gdzie był pracownikiem ds. sprzedaży. Za działalność związkową został zwolniony z pracy po zaledwie 10 dniach od utworzenia organizacji. Od 2005 r. pracował jako radca, a następnie dyrektor Wydziału Międzynarodowego OPZZ., a od 2010 r. przez dwie kadencje pełnił funkcję członka Prezydium OPZZ i Rady OPZZ.

Do 2019 r. działalność w OPZZ łączył z pracą naukową w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 2018–22 wiceprzewodniczący OPZZ, w listopadzie 2022 r. wybrany na członka tytularnego Rady Generalnej Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych (ITUC).

MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI MATERIAŁ PARTNERSKI

PKP Intercity efektywnie wykorzystuje fundusze z UE

Przez 12 lat narodowy przewoźnik pozyskał łącznie dofinansowania w kwocie 3,16 mld złotych, które wsparły projekty o wartości 7,71 mld zł.

Jednym z pierwszych zakupów z wykorzystaniem funduszy były elektryczne zespoły trakcyjne ED250 (Pendolino). Pojawienie się nowych pociągów na polskich torach pozwoliło na stworzenie nowej kategorii usług – Express InterCity Premium. Zakupiono też po 20 jednostek PesaDART i FLIRT, modernizowane były też wagony i lokomotywy.

Od 2014 roku realizowane są dwa projekty inwestycyjne „Kolej na dobre połączenia – unowocześnienie wagonów i lokomotyw dla PKP Intercity S.A.” i „Przy-

spieszamy komfortowo – unowocześnienie wagonów i zakup lokomotyw dla PKP Intercity S.A.”, współfinansowane ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Łączna wartość projektów to ponad 2,5 mld zł brutto, a poziom dofinansowania to ponad 1,01 mld zł. Do końca 2022 r. PKP Intercity otrzyma 907 mln zł, co stanowi blisko 90% dofinansowania dla obu projektów. Park taborowy przewoźnika wzmocniło 355 zmodernizowanych wagonów, a wśród nich m.in. wagony przedziałowe i bezprzedziałowe oraz wagony COMBO, które zwiększają dostępność kolei dla osób z niepełnosprawnościami i pozwalają na podróże z rowerem. Z wykorzystaniem dofinansowania PKP Intercity

zakupiło też 20 lokomotyw elektrycznych EU160 Griffin i zmodernizowano 13 lokomotyw spalinowych.

Środki unijne pozwalają też na modernizację i rozbudowę infrastruktury przewoźnika, czyli stacji postojowych. Zakończyły się przebudowy bocznic w Olsztynie i Kołobrzegu, postępują też prace modernizacyjne na stacji postojowej Szczecin Zaleskie Łęgi. Bocznic w Krakowie zyska zmodernizowaną sieć sprężonego powietrza i instalację wodną. Trwa już trzeci etap modernizacji stacji postojowej Wrocław Główny, a w ostatnich tygodniach rozpoczęła się budowa nowoczesnej ekomyjni pociągów. Podobny obiekt działa już w Warszawie, a kolejna myjnia powstanie w Krakowie.

Rusza program NNW Rodzina Razem

Wnaszej profesji posiadanie dobrego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), które w trudnej sytuacji zdarzenia losowego zapewni realne wsparcie finansowe ma kolosalne znaczenie. Swoim członkom wraz z rodzinami ZZM umożliwia przystąpienie do programu NNW Rodzina Razem w PZU SA, który startuje od 1 lutego. Szczegółowy zakres ubezpieczenia wraz z wykazem osób prowadzących znajdują się na platformie informacyjnej ZZM.

Oferta skierowana jest do:

- Członków Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce,
- ich małżonków/partnerów życiowych,
- oraz ich dzieci.

Co ważne, ochrona świadczona jest **bez ograniczeń wiekowych**. Ubezpieczeni objęci są ochroną 24 godziny na dobę na całym świecie (nie dotyczy Assistance i zwrotu kosztów przeszkolenia zawodowego osób niepełnosprawnych). Nie ma okresów karencji.

Do wyboru jest **jedna z 3 opcji ubezpieczenia**. Do tej samej mogą przystąpić także członkowie rodziny.

Opcja Ubezpieczenia	Suma Ubezpieczenia	Składka miesięczna za ubezpieczonego
I	50 000 zł	10 zł
II	60 000 zł	12 zł
III	70 000 zł	14 zł

Po opłaceniu dodatkowej składki każdą z nich można dodatkowo rozszerzyć o następstwa wypadków powstałych wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka.

W ramach każdej z trzech opcji jest 30 świadczeń związanych z następstwem nieszczęśliwego wypadku, jak m.in.:

- poważne zachorowanie – 10 jednostek chorobowych, w tym: nowotwór złośliwy, borelioza, sepsa, odkleszczowe zapalenie opon mózgowych,
- wypłata świadczenia za trwałe uszczerbek na zdrowiu,
- jednorazowe świadczenie z tytułu braku trwałego uszczerbku na zdrowiu,
- dieta szpitalna wypłacana za każdy dzień hospitalizacji w wyniku NNW do 90 dni,
- wstrząśnienie lub podejrzenie wstrząśnienia mózgu wymagające hospitalizacji,
- świadczenie ryczałtowe za pobyt na OIOM/OIT,
- wypłata za całkowite trwałe inwalidztwo,
- zwrot kosztów leczenia,

- zwrot kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego osób niepełnosprawnych,
- zwrot udokumentowanych kosztów pogrzebu ubezpieczonego,
- śmierć w wyniku NW, obrażeń ciała powstałych wskutek epilepsji lub omdlenia z przyczyny innej niż choroba przewlekła, zawału serca, udaru mózgu, wyczynowego uprawiania sportu, w następstwie sepsy, wypadku komunikacyjnego, wypadku przy pracy, a w przypadku dzieci, uczniów i studentów śmierć na terenie placówki oświatowej w której się uczą,
- usługi powypadkowe typu Assistance oferujące m.in. wizytę lekarza w miejscu pobytu ubezpieczonego albo wizytę ubezpieczonego u lekarza w placówce medycznej, wizytę pielęgniarki w miejscu pobytu ubezpieczonego, transport oraz pomoc rehabilitacyjną i pielęgnacyjną tj. organizację procesu rehabilitacji, dostawę drobnego sprzętu medycznego, dostawę leków, domową opiekę pielęgniarstwa po hospitalizacji, pomoc psychologa, pomoc domową, opiekę nad dziećmi ubezpieczonego które nie ukończyły 18 rok życia i osobami niesamodzielnymi zamieszkałymi we wspólnym gospodarstwie domowym, a także opiekę nad psami i kotami.

W programie NNW Rodzina Razem definicja następstw nieszczęśliwego wypadku rozszerzona została o następstwa: zawału serca, udaru mózgu, wyczynowego uprawiania sportu, obrażeń powstałych wskutek epilepsji lub omdlenia z przyczyny innej niż choroba przewlekła. Wymienione powyżej następstwa mogą polegać na uszkodzeniu ciała, rozstroju zdrowia albo powodować śmierć ubezpieczonego.

Program zostanie wdrożony 1 lutego br., natomiast zainteresowani i chętni mogą zgłaszać się do przewodniczących swoich organizacji już dziś.

Z wizytą w Żmigrodzie

Przedstawiciele ZMZ wzięli udział w przejazdach testowych lokomotywy wodorowej SM42-6Dn.

Na zaproszenie producenta Pesa Bydgoszcz SA członkowie naszego Zespołu Audytu Technicznego Pojazdów Kolejowych przybyli 6 grudnia ub. r. na tor doświadczalny Instytutu Kolejnictwa w Żmigrodzie. Maszyniści instruktorzy Bogdan Jańczak, Marcin Dylowicz i Robert Jędrzejczyk mieli tam okazję zapoznać się z lokomotywą, która została udostępniona do przejazdów z maszynistą prowadzącym po pętli toru.

Konsultacja służyła ocenie funkcjonalnych aspektów pojazdów podczas użytkowania: rozruchu, jazdy, hamowania, zmiany kierunku, stanowiska etc. Nasi przedstawiciele po przejazdach testowych zwrócili uwagę na szereg aspektów. Zgłoszone uwagi pozwolą producentowi na usprawnienia poprawiające widoczność, bezpieczeństwo czy komfort użytkownika. ■

Okres świąteczno-wigilijny to unikalny czas – spotkań, uroczystości, wspólnego świętowania, ale i refleksji.

Koncert ku czci Ofiar Stanu Wojennego oraz pamięci Marszałka Seniora Kornela Morawieckiego

Prezes POLREGIO Artur Martyniuk wziął udział w uroczystych obchodach upamiętniających 41. rocznicę stanu wojennego, którą zorganizowała Fundacja Rozwoju Kultury z Wrocławia wraz z Komisją Zakładową NSZZ „Solidarność”. Podczas wydarzenia, które odbyło się na Politechnice Wrocławskiej, uczczono ofiary stanu wojennego. Oddano także cześć zmarłemu w 2019 roku Kornelowi Morawieckiemu, legendarnemu liderowi Solidarności Walczącej, który pełnił również funkcję marszałka seniora Sejmu VII kadencji.

Uroczystościom towarzyszył specjalny koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Dolnośląskiej. Wydarzenie odbyło się 12 grudnia w Sali Koncertowej wrocławskiej Akademii Muzycznej, a udział wzięła m.in. córka Kornela Morawieckiego – Marta Morawiecka. Koncert symfoniczny był z kolei okazją, by przypomnieć sobie pieśni patriotyczne z okresu walki z komunistycznym

reżimem. Wręczono także medale i odznaczenia, m.in. marszałek sejmiku Andrzej Jaroń wraz z radną Małgorzatą Mayer-Calińską wręczyli Odznakę Zasłużony dla Dolnego Śląska Wiktorowi Kunznicowowi i Wiesławowi Małusze – założycielowi „Fundacji Rozwoju Kultury” we Wrocławiu.

Spotkanie wigilijne Solidarności Walczącej

Prezes Martyniuk wziął także udział w tradycyjnej wigilii Stowarzyszenia „Solidarność Walcząca”. W tym roku zaproszeni spotkali się 17 grudnia w Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu. W spotkaniu wigilijnym uczestniczył także Premier RP Mateusz Morawiecki, który w swoim przemówieniu wspominał trudne czasy stanu wojennego oraz podkreślał, że ideały Solidarności Walczącej są wciąż aktualne i aktywnie wpływają na politykę naszego państwa. ■

Nowinki w prawie pracy

Rok 2023 może stać pod znakiem niezwykle istotnych zmian wynikających z nowelizacji Kodeksu pracy, dotyczących ważnych dla pracownika aspektów.

Upredzając fakty, zdecydowaną większość z nich będzie można ocenić pozytywnie, mając przy tym na uwadze rozwiązania prawne przyjęte na poziomie Unii Europejskiej (dyrektywy), zobowiązujące państwa członkowskie do ich stosowania w prawie krajowym.

Kilka dni temu rząd wreszcie przyjął propozycję nowelizacji Kodeksu pracy, która ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego regulacji zawartych w dwóch dyrektywach:

- dyrektywie ws. przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej,
- dyrektywie ws. równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów (tzw. dyrektywa rodzicielska „work-life balance”).

Projekt z kilkumiesięcznym opóźnieniem został 11 stycznia skierowany do Sejmu i wypada mieć nadzieję, że zostanie uchwalony jak najszybciej, gdyż zawiera wiele ciekawych nowości. Nie sposób wymienić wszystkich, więc skupię się na najważniejszych regulacjach, wśród których należy wymienić:

- 1) 5-dniowy bezpłatny urlop opiekuńczy, który będzie udzielany w celu zapewnienia osobistej opieki lub wsparcia członkom rodziny (tj. syn, córka, matka, ojciec lub małżonek/małżonka) lub osobie zamieszkującej w tym samym gospodarstwie domowym, która wymaga znacznej opieki lub znacznego wsparcia z poważnych względów medycznych.

Urlop ten będzie udzielany na wniosek pracownika, złożony w postaci papierowej lub elektronicznej, w terminie nie krótszym niż 1 dzień przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu.

- 2) Zwolnienie od pracy z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem, jeżeli jest niezbędna natychmiastowa obecność pracownika – w wymiarze 2 dni albo 16 godzin. W okresie tego zwolnienia od pracy pracownik będzie zachowywał prawo do wynagrodzenia w wysokości połowy wynagrodzenia, obliczanego jak wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego. O sposobie wykorzystania w danym roku kalendarzowym zwolnienia od pracy, będzie decydował pracownik w pierwszym wniosku o udzielenie takiego zwolnienia złożonym w danym roku kalendarzowym.
- 3) Wydłużenie urlopów rodzicielskich poprzez wprowadzenie dodatkowej, nieprzenaszalnej części tego urlopu w wymiarze 9 tygodni.

Ta regulacja związana jest z tym, że większość ojców nie korzysta z prawa do urlopu rodzicielskiego lub przekazuje matkom znaczną część uprawnień do swojego urlopu. W tej sytuacji, aby zachęcić ojców do skorzystania z urlopu rodzicielskiego, wprowadzono zasadę tzw. nieprzenoszalności 9-tygodniowej części urlopu. Oznacza ona, że w razie nie skorzystania z niej, ta część urlopu przepada.

- 4) Wprowadzenie możliwości skorzystania z elastycznej organizacji pracy (m.in. praca zdalna, system przerywanego czasu pracy, skrócony tydzień pracy, praca weekendowa, niepełny etat) przez pracownika wychowującego dziecko do 8 lat.

Pracownik chcący skorzystać z takiej możliwości będzie musiał złożyć do pracodawcy wniosek w tej sprawie w terminie

nie krótszym niż 21 dni przed planowanym rozpoczęciem korzystania z elastycznej organizacji pracy. Jeżeli pracodawca nie uwzględni wniosku pracownika w tej sprawie to będzie musiał swoją decyzję uzasadnić.

- 5) Skrócenie skorzystania z 2-tygodniowego urlopu ojcowskiego: z 24 do 12 miesięcy od dnia urodzenia dziecka.
- 6) Wydłużenie wieku dziecka (z 4 do 8 roku życia), powodujący wydłużenie okresu, w którym pracownikowi wychowującemu dziecko nie będzie można bez jego zgody polecać pracy w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie przerywanego czasu pracy, jak również delegować go poza stałe miejsce pracy.
- 7) Szczegółowe zapisy dotyczące zakazu prowadzenia przygotowań przez pracodawcę do wypowiedzenia lub rozwiązania bez wypowiedzenia stosunku pracy pracownikowi który złożył wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego lub który na tym urlopie przebywa, a także pracownicy w ciąży.
- 8) Uzyskanie przez pracownika więcej informacji od pracodawcy o warunkach zatrudnienia – dowie się między innymi o szkoleniach zapewnianych przez pracodawcę, o przerwach w pracy oraz wymiarze przysługującego pracownikowi płatnego urlopu. ■

Paweł Śmigiełski
 Dyrektor Wydziału
 prawno-interwencyjnego OPZZ

INTERNET 5G

Najszybszy Największy **NAJLEPSZY** Internet 5G w Polsce

Po najnowszej ofercie zapraszamy do Prowadzących

PLUS.PL

Dotyczy wybranych wariantów ofert. Zasięg 5G dostępny w wybranych miastach w Polsce. Szczegóły na mapie zasięgu na plus.pl. Najlepszy Internet 5G w Polsce odnosi się do najwyższej technologicznej prędkości Internetu 5G (dzięki wykorzystaniu pasma 2600 MHz TDD) i największego zasięgu populacyjnego.

plus

Ostatnie pożegnania

Przedstawiciele ZZM wzięli udział w uroczystościach pożegnalnych naszych Kolegów, którzy udali się na wieczną służbę.

Przemysław Okręglicki całą karierę związał z koleją. Czterdzieści lat doświadczenia zawodowego w połączeniu z wiedzą i profesjonalizmem niezbędnym na stanowisku maszynisty pozwoliło na wyszkolenie kilku pokoleń drużyn trakcyjnych.

Od czerwca 2015 roku posiadacz Europejskiej Licencji Maszynisty, uprawniającej do obsługi jedno – i wielosystemowych lokomotyw elektrycznych w ruchu transgranicznym. Uczestnik wielu projektów poprawiających efektywność pracy pracowników związanych bezpośrednio z ruchem kolejowym.

Łatwo dostosowywał się do nowych okoliczności, a napotykanym problemom potrafił przezwyciężyć. Był osobą szanowaną przez zwierzchników. Dał się zapamiętać jako zawsze życzliwy i pomocny, dobrze pracujący w zespole oraz szybko reagujący na potrzeby Związku Zawodowego Maszynistów.

Zmarł 10 grudnia 2022 r. w wieku 60 lat. W ostatniej drodze do miejsca spoczynku na cmentarzu w Andrychowie towarzyszyli Mu 14 grudnia koledzy z MZZMK Czechowice Dziedzice.

(MiS)

*„Lecz oni ciągle przecież żywi,
Nadal wytrwale są wśród nas,
Ich dusze przy nas pozostały,
Tylko ich ciała zabrał czas...”*

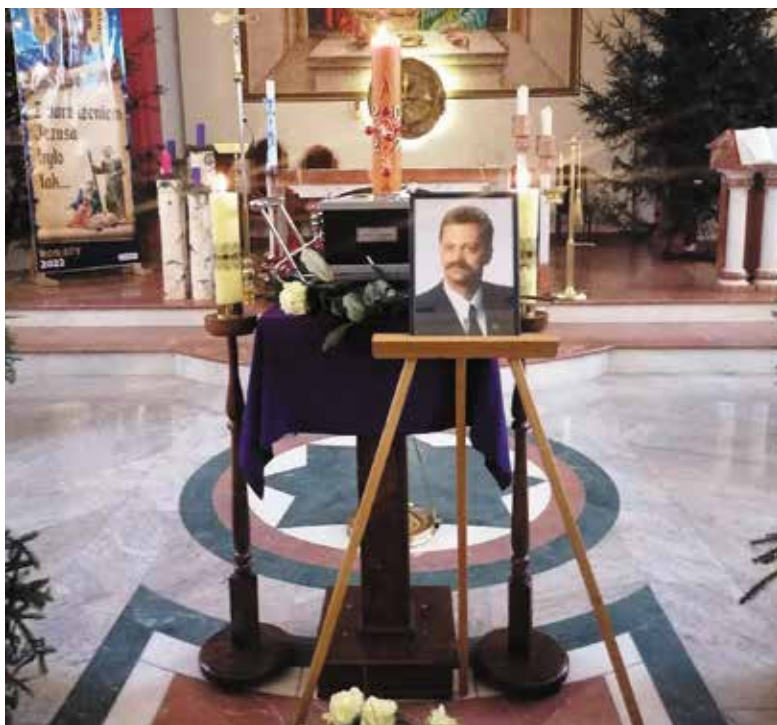

W wieku 59 lat Brac Kolejar-ską opuścił 13 grudnia ub.r. nasz nieodżałowany kolega Leszek Kasprzak. Całe swoje życie zawodowe i rodzinne związał z Ostrowem Wielkopolskim. Był członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Kolejowych. Aktywnie działał także społecznie. Jako Prezes Stowarzyszenia Rodzin na Rzecz Osób z Niedosłuchem wielokrotnie niósł bezinteresowną pomoc potrzebującym.

W pamięci kolegów zapisał się jako Przyjaciół gotowy zawsze poświęcić swój czas osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Nie oczekiwał przy tym nic w zamian.

Spoczął 16 grudnia na cmentarzu parafialnym parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowie Wlkp., na 6 dni przed swoimi 60. urodzinami.

(StB)

Stacja emerytura

Pod koniec roku kolejna grupa naszych kolegów udała się na zasłużone emerytury.

Pod koniec października ubiegłego roku po 44 latach odszedł na zasłużoną emeryturę Witold Puk.

Do PKP trafił w 1978 r. i rozpoczął od stanowiska ślusarz. Od 1986 roku w drużynach trakcyjnych, od 1996 r. do przejścia na emeryturę – maszynista. Dużo zdrowia życzą koleżanki i koledzy.

(pw)

Po 41 latach pracy na zasłużoną emeryturę udał się 26 listopada 2022 r. Krzysztof Strączek.

W PKP od września 1981 roku. Zaczynał jako rzemieślnik przy trakcji parowej, w następnych latach elektryk przy rewizji ez. Od 1998 r. do przejścia na emeryturę maszynista trakcji elektrycznej.

Koleżanki i koledzy z Kluczborka życzą dużo zdrowia na nowej drodze życia.

(pw)

Krzysztof Nurzyński przeszedł na emeryturę po 46 latach pracy. Przygodę z koleją jak wielu wówczas rozpoczął od szkoły w 1976 roku. Od 1979 r. na stanowisku pomocnika maszynisty. Na prawą stronę kabiny trafił w 1987 r., po uzyskaniu prawa kierowania. Pracował jako maszynista w ruchu towarowym. Ostatnio w Zakładzie Centralnym PKP Cargo – sekcja Małaszewicze gniazdo Łuków .

W imprezie pożegnalnej uczestniczyli koleżanki i koledzy z pracy.

(ACŁ)

Starszy maszynista Wschodniego Zakładu PKP Cargo Andrzej Pyra ostatnią służbą 7.11.2022 roku zwieńczył swoje 45 lat pracy. Przerwał wstęgę lokomotywą ET25-01 prowadząc pociąg numer 224017 na stacji Zarzeka, gdzie powitała go rodzina oraz koledzy z pracy.

Rozpoczął 1.09.1977 r. od szkoły przykładowej przy Lokomotywowni Dęblin. W latach 80. ub.w. pracował jako pomocnik maszynisty. Od 1988 roku maszynista elektrycznych pojazdów trakcyjnych. Członek ZZM od reaktywacji, pełnił funkcję skarbnika ZZM CT Lublin.

Życzenia zdrowia, uśmiechu i samych pogodnych dni na zasłużonej emeryturze.

(PG)

Adam Baczewski z sekcji IC Kraków ostatnią służbę jako maszynista odbył 24.11.2022 roku, prowadząc lokomotywą EP07-1031 pociąg nr 37104 relacji Przemyśl–Zielona Góra.

Karierę zawodową na kolei rozpoczął w 1978 r. jako rzemieślnik w Lokomotywowni Pozaklasowej Kraków-Prokocim. Następnie młodszy maszynista, a od 28.12.1982 r. maszynista elektrycznych pojazdów trakcyjnych. W 2019 r. otrzymał odznaczenie resortowe „Zasłużony dla Kolejnictwa”.

Aktywny członek ZZM od reaktywacji. Dał się poznać jako sumienny i życzliwy kolega. Na peronie stacji Kraków-Płaszów czekała rodzina, przedstawiciele Sekcji, dyspozytorzy oraz koledzy maszyniści. Były życzenia oraz upominki.

Raz jeszcze samych pogodnych dni na zasłużonej emeryturze oraz dużo zdrowia.

(MH)

Po 45 latach pracy na zasłużoną emeryturę udał się Roman Jordan.

Rozpoczął jako uczeń Przymakładowej Szkoły Zawodowej PKP Lokomotywowni Rybnik. Od 1.07.1980 r. młodszy maszynista w Lokomotywowni Rybnik. Po wojsku powrócił do PKP – do Lokomotywowni Racibórz. Od 1.02.1989 r. pracował tam jako maszynista elektrycznych i spalinowych pojazdów trakcyjnych, by w 1992 r. trafić do Lokomotywowni Kędzierzyn-Koźle. Pracę w charakterze maszynisty wykonywał do 31.05.2006 r.

Od 1.06.2006 r. w PKP Cargo S.A. sekcja Gliwice na stanowisku zastępcy naczelnika sekcji. Od 2009 r. naczelnik sekcji w Śląskim Zakładzie Spółki PKP Cargo S.A. – do 27.12.2022 r. Od 1992 roku pracę jako maszynista łączył z funkcją przewodniczącego ZZM Kędzierzyn – do czasu przejścia do administracji.

Członek ZZM do chwili obecnej na tradycyjnym pożegnaniu otrzymał prezenty i kwiaty oraz podziękowania od przełożonych, koleżanek z administracji i kolegów maszynistów.

Zdrowia i długich lat na zasłużonej emeryturze.

(JJ)

Spotkanie koła

Koleczy Andrzej Walorczyk i Edward Cichy byli organizatorami spotkania emerytowanych maszynistów, które 9 grudnia ub.r. odbyło się w restauracji „Orlik” w Lesznie.

Po przywitaniu uczestników przez kolegę Walorczyka głos zabrał Tadeusz Mazurek, który przedstawił pokrótce plan działania Koła Emerytów w Lesznie na przyszłość. Omówił m.in. sprawę telefonów związkowych oraz literaturę codzienną, jak Głos Maszynisty. Następnie chwilą ciszy uczczono kolegów, którzy odeszli „do jazdy po niebiańskich torach”.

Posiłek podany przez lokal był apetyczny, a kolacja końcowa stanowiła popis kulinarny szefa kuchni. Było smacznie i wesoło.

LICZBA MIESIĄCA

3

Na aż trzykrotnie więcej – w porównaniu do 2019 roku – prognozuje w bieżącym roku

koszty zakupu energii elektrycznej spółka PKP Intercity. Mogą sięgnąć 1,5 mld zł brutto, przy ok. 500 mln zł brutto w 2019 r. Gigantyczny wzrost cen energii wymusił na spółce wprowadzenie w styczniu kilkunastoprocentowych podwyżek cen biletów.

Cytat miesiąca

**DECYZJA OZNACZA
NAPRAWIENIE OLBRZYMIEGO BŁĘDU,**

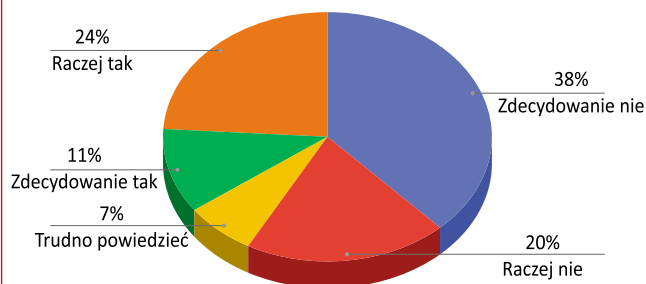
**JAKIM BYŁO SPRYWATYZOWANIE
STRATEGICZNEJ DLA POLSKIEGO
BEZPIECZEŃSTWA FIRMY.**

Minister infrastruktury Andrzej Adamczyk o podpisaniu wstępnej umowy zakupu spółki będącej właścicielem PKP Energetyka przez Polską Grupę Energetyczną, 28.12.2022.

Barometr

Czy ma Pan(i) jakieś obawy związane z funkcjonowaniem elektrowni jądrowych w Polsce czy też nie?

Źródło: Polacy o rozwoju energetyki jądrowej, CBOS, grudzień 2022

Dwie dekady „Kolejarza”

Stowarzyszeniu Krzewienia Sportu, Turystyki i Kultury „Kolejarz” stuknęło w listopadzie 20 lat. Na spotkaniu jubileuszowym działacze wspominali dokonania i dyskutowali o planach na przyszłość.

STOWARZYSZENIE krzewienia Sportu, Turystyki i Kultury „KOLEJARZ”

Do Suchedniowa przyjechało 7 stycznia 70 zaproszonych osób. Z okazji jubileuszu zarząd wyróżnił piękną publikacją albumową „Historia kolei polskich” tych, którzy w okresie swojej działalności przyczynili się do szczególnego rozwoju Stowarzyszenia. Nagrodzeni zostali wieloletni

przewodniczący poszczególnych Komisji: Sportu – Ryszard Frańczuk, Turystyki – Dariusz Świercz, Kultury – Maria Ogonowska, jak również organizatorzy i działacze: Piotr Grenz, Władysław Kozak, Danuta Stoszek, Andrzej Walczyk i Stanisław Wolski.

Stowarzyszenie zostało powołane do życia 19 listopada 2002 roku, w czasach dużych zmian na kolei. W pierwszym okresie społecznej i pożytecznej działalności kluczowe okazało się dlań przystąpienie w charakterze członków wspierających podstawowych spółek z Grupy PKP. Stowarzyszeniu umożliwiło uzyskanie stabi-

lizacji finansowej, a pracownikom dało możliwość spędzania wolnego czasu aktywnie w sposób zorganizowany, a także przestrzeń do realizacji prywatnych pasji i zainteresowań.

Członkowie „Kolejarza” reprezentują szeroki ich wachlarz. Mają możliwość przedstawienia swoich umiejętności na scenach artystycznych, literackich, arenach sportowych, szlakach turystycznych i cyklicznych spotkaniach. Polski sport i kulturę środowiskową Stowarzyszenie promuje i prezentuje także na szczeblu międzynarodowym. ■

KALENDARZ MISTRZOSTW POLSKI KOLEJARZY ORGANIZOWANYCH W 2023 ROKU

Dyscyplina sportowa	Ilość dni	Termin	Liczebność drużyny	Cena*
Narciarstwo alpejskie	3	2-04.03.2023, Zwardoń	dowolna	520 zł/540 zł/270 zł
Halowa piłka nożna – open	3	3-5 marca 2023, Chelm	dowolna	5000 zł/drużyna
Badminton	3	17-19.03.2023, Suchedniów	dowolna	470 zł/490 zł
Tenis stołowy	3	21-23.04.2023, Suchedniów	dowolna	450 zł/470 zł
LA K i M	3	12-14.05.2023, Międzyzdroje	dowolna	450 zł/470 zł
Wędkarstwo spławikowe	3	16-18.06.2023, Suchedniów	dowolna	400 zł/420 zł/280 zł bez noclegu
Strzelectwo kulowe		IV kwartał		
Strzelectwo pneumatyczne	3	(do uzgodnienia), Kraków	dowolna	480 zł/500 zł

Dyscyplina sportowa	Ilość dni	Termin	Liczebność drużyny	Cena*
Bieg na 10 km	2	25-26.08.2023, Tczew	dowolna	300 zł/320 zł 120 zł – bez noclegu
Dart	3	1-03.09.2023, Lublin	dowolna	500 zł/520 zł
Biegi przełajowe	3	15-17.09.2023, Jastarnia	dowolna	440 zł/460 zł 120 zł – bez noclegu
Bowling	3	29.09/1.10.2023, Koszalin	dowolna	450 zł/470 zł
Cross rowerowy	2	data do uzgodnienia sierpień/wrzesień	dowolna	do uzgodnienia
Kręgle	3	20-22.10.2023, Tomaszów	dowolna	480 zł/500 zł/200 zł

* Podana opłata wpisowa dotyczy uczestników ze spółek, które są Członkiem Wspierającym SKSTIK „Kolejarz”, w przypadku pozostałych zwiększona opłata w przedziale 5-10% zostanie podana w komunikacie o zawodach. SKSTIK „Kolejarz” ze względu na możliwe w ciągu roku zmiany cen, szczególnie noclegów, zastrzega sobie zmiany podanych kosztów wpisowego. Obowiązuje koszt podany w komunikacie o zawodach. Cena może ulec zmianie.

Humor

– Panie doktorze, mam straszne kłopoty z pamięcią.

– A od jak dawna to trwa?

– Ale co trwa?

– Pochwalisz się co sprezentowałeś żonie z okazji rocznicy ślubu?

– Wycieczkę na Cypr.

– Pięknie. A jaki prezent dostałeś od niej?

– Pojechała.

– Pospiesz się, właśnie rzucili węgiel kupiony przez rząd za granicą!

– Spokojnie, nie pali się...

Rozmowa telefoniczna:

– Co dodałeś do barszczu?

– To sekretny przepis.

– To lepiej go wyjaw. Dzwonię ze szpitala, lekarze nie wiedzą co robić.

Na przyjęciu mąż trzeci raz wraca z bufetu z kopiastym talerzem. Wreszcie żona nie wytrzyma:

– Przestań! Co sobie ludzie pomyslą...

– Przecież nie mówię, że to dla ciebie...

– Ostatni raz pytam się grzecznie, kiedy wypłacicie mi odszkodowanie?!

– To zależy. We wniosku nie napisał pan czy chce je dostać w euro czy w złotych.

– A co to ma za znaczenie?!

– Bo jak w euro, to nie dostanie pan ani centa, a jak w złotychkach – ani grosza.

Sprzedawca do klienta:

– Na tej kanapie zmieści się pięć osób bez żadnego problemu.

– Dużo, tylko że ja nie znam pięciu osób bez żadnego problemu.

Modelarstwo

Model Ty4-40, wyprodukowany przez firmę ROCO, otwiera od dawna oczekiwaną Erę Parowozów w polskim modelarstwie kolejowym. Czekamy na kolejne modele.

(gm)

Filatelistyka

Z okazji 175-lecia pierwszej linii kolejowej w Szwajcarii tamtejsza poczta wydała w ubiegłym roku specjalny znaczek pocztowy dla Związku Transportu Publicznego.

Licząca 22 km linia połączyła 9 sierpnia 1847 roku Zurych z Baden. Do historii przeszła jako Spanisch-Brotli Bahn (hiszpański pociąg chlebowy) w nawiązaniu do badeńskiego specjału.

Kolej dała impuls do rozwoju transportu publicznego pokazanego na znaczku: żegluga, autobusów, tramwajów i kolei linowych. Projekt graficzny Tomas Hirter.

(LEW)

„To był maj, pachniała ...”	Bety, majdan	Kraj z Krzywym Rogiem	Psi ..., to spryt, intuicja	5	Jeden z nauczycieli	Tworzą usta	Część aktu w teatryku	Francuski banknot	... Lindgren	Imię naszej Miss World	
Milioner w „Zróbmy sobie wnuka”	13	Madryckie muzeum	Plik graficzny	Pies u wrót Hadesu	Gra zapasnika w „Rocky III”	11	Sredni (mieszczanstwo)	... kędzierzawy, chwast	3	„Wkład” do drukarki laserowej	
Sztuczka magika	„Uskrzydleni” kontrolerzy	7	2	Postać z „Pana Tadeusza”	Zwierzę z watahy	Polowanie w Afryce	Angielska „złotówka”	I planeta, i metal	Ewolucja żyźwiarza	15	
„Zinedine, słynny piłkarz	Napisał „Nędzników”	Stop w ludwisarni	Hugh, aktor („X-Men”)	Nie-sprawność maszyny	Ja-poński dyktator mody	Geronimo i Winnetou	Antonim aromatu	Miłość (prze-szarzale)	... rodzi-ma, to natryt	Kosać-ce lub cukierki	Córka Otara w „M jak miłość”
Wybryk (potocznie)	Można go spruć	14	W niej zamek Ker-Paravel	16	Wyda-wane przez Rosjan	Film z Nicola-sem Cage’em	1	Postać, wygląd czegoś	Akt prawny cesarza	Noriaki na mamucie	
Okres pracy w fabryce	Niepo-żądany gość	Hulaka (dawnej)	Szał na kapelu-szu damy	„Płotka” na sza-chownicy	Austra-lijski „grosz”	Bogini ogniska domo-wego	9	Gaz szla-chetny	Tkanina lub minerał	Bogac-two, fortuna	Rzeka w Głogowie
Ostre zakoń-czenie dzidy	Parali-żuje debu-ntanta	Zjazd np. har-cerzy	10	Bardzo dobry wzrok	Spec, co postawi piec	Jabłka zbiera-ne z ziemi	Ringo, jeden z Beatle-sów	8	Szata pod ornatem		
Grali z Małeń-czukiem	Kol-czasta kulka ostu	12	Wystę-puje w duecie z Cleo	Np. Harley-David-son	17	Dozor-ca, stróż					

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 17 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Rozwiązania krzyżówki nr 1 prosimy nadsyłać do 7 lutego 2023 r. pod adresem: ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa lub mailem: rkzzm@wp.pl z dopiskiem „Krzyżówka nr 1”. Za prawidłowe rozwiązanie rozlosujemy nagrodę – gadżety związkowe.

Rozwiązanie krzyżówki nr 12: „Stacja macierzysta”. Nagrodę – weekendowy pobyt dla dwóch osób w wybranym ośrodku CS Natura Tour wylosowała **Agnieszka Majewicz** ze Skierniewic. Gratulujemy, nagrodę wysłamy pocztą. Przypominamy, że warunkiem wzięcia udziału w losowaniu jest dołączenie adresu zamieszkania oraz pisemnej zgody na udostępnienie i przetwarzanie danych osobowych.

BIULETYN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE

Wydawca: Rada Krajowa Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce
ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa, tel. (22) 474 26 15, fax (22) 474 26 16, tel. kol. 922 474 26 15 lub 16
e-mail: rkzzm@wp.pl

Zespół redakcyjny: Rafał Zarzecki (redaktor naczelny), Paweł Spychalski. Współpraca: Grzegorz Moc, Józef Jakubina.

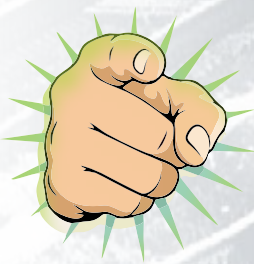
Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i adiacji, a także zmiany tytułów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść publikacji i ogłoszeń płatnych.

Druk – Drukarnia Papillon w Krakowie.

Na okładce: Warszawa Główna, fot. Rafał Zarzecki

WJEDŹ NA WŁAŚCIWY TOR!

Naszym Członkom oferujemy m.in.:

- ✓ Profesjonalną pomoc prawną 24/7 po zdarzeniach kolejowych i w sprawach prywatnych w ramach partnerskiej umowy z kancelarią Lex Secure
- ✓ Sprofilowane do potrzeb ubezpieczenia OC i NNW
- ✓ Fachowe konsultacje z zakresu wykonywanego zawodu i prawa pracy
- ✓ Możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu wypadków na przejazdach
- ✓ Niezależny, bezpośredni kontakt i atrakcyjne taryfy w sieci Plus GSM
- ✓ Dostęp do nowoczesnej platformy informacyjnej, będącej połączeniem intranetu z mediami społecznościowymi
- ✓ Możliwość integracji z koleżankami i kolegami po fachu np. na obchodach Dnia Maszynisty oraz rozgrywkach sportowych

ZWIĄZEK ZAWODOWY MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH W POLSCE

Działamy skutecznie w interesie środowiska maszynistowskiego i pracowników związanych z ruchem kolejowym od 1919 roku.

DOŁĄCZ DO NAS – RAZEM LEPIEJ, RAZEM BEZPIECZNIEJ!

Więcej na: www.zzm.org.pl